

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

MIRDELESEK FELVEIETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejártat a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A kassai indóház.

Kassa, márc. 13.

A képviselőház tegnapi ülésén Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter beterjesztette a vasuti beruházásokról szóló törvényjavaslatot, melyben nem kevesebb, mint 900 millió koronányi vasuti befektetésről van szó. Ez az összeg persze nem elegendő az államvasutak regenerálására. Legalább háromszor annyi kell, hogy vasuti vonalunk ismét az legyen, ami volt: az ország legnagyobb kultur és gazdasági intézménye. A kormány sem tagadja, hogy a 90 millió csak a legsürgősebb intézkedések teljesítésére alkalmas. Azon akadályoknak az elhárítására, melyeket a tél nagy forgalmi zavarai vasuti közlekedésünkben oly szembetűnő módon kimutattak. Így első sorban a kocsiparkot szaporítja a kormány. Különböző teherkocsi, személykocsi és kalauzkocsikból mintegy 4000 darabot rendel, nemkülönben a vasuti mozdonyokat 173 darab különböző típusú lokomotívval szaporítja. A mozgópostai szolgálat teljesítését 60 darab új postakocsival akarja megkönnyíteni.

Mindezek a beruházások általános érdekűek. Örvidenünk kell neki már azért is, mert kereskedelmünk és iparunk régi óhajta teljesül. Ami azonban bennünket közelebről érdekel az Kossuth új törvényjavaslatának 3-ik szakasza, mely az építkezések és egyéb forgalmi szükségletek kielégítésére 30.090.000 korona engedélyezéséhez van kötve. Ezen szakasz részletezésében a 11-ik pont a nagyobb vidéki pályaudvarok kibővítésére 8 millió kétszázezer koronát ölel fel.

Nem nagy összeg, ha számba vesszük, hogy a forgalom növekvése igyszólván a legtöbb vidéki városban a pályaudvar kibővítését tette szükségessé. De bármely nagyobb vidéki várost is tekintünk, valamennyi között a kassai pályaudvar, helyesebben az indóház kibővítése a legsürgősebb.

Kossuth Ferenc is úgy találta, hogy a kassai állomás forgalmának meg nem felel. Midőn Rákóczi fejedelem temetése alkalmával Kassán járt, csodálkozással nézte a szűk, sötét, kassai indóházat s környezetének már akkor mondotta, hogy ezt a pályaudvart mielőbb ki kell bővíteni. Pedig akkor még hire sem volt az államvasuti beruházásoknak. Nos, amiről nemrég maga Kossuth Ferenc is személyesen meggyőződött, ha kellő

erélylyel kérjük az új kassai indóházat, e város kérelme elől el nem zárkozhatik a kormány.

Csak az a kérdés, új indóházat kapunk-e, vagy a mostanit kibővítik?

A forgalom folytonos növekvése mindenestre amellet szól, hogy teljesen új indóházat kérjünk Kassának.

Szalay László főispáni székfoglaló beszédében rámutatott Kassa közlekedési bajaira. Már jóval főispánsága előtt is bizgatta a kassai kereskedelmi és iparkamarát, s amennyiben a városi közgyűlés közönyösen viselkedik ezen nagy szükséglet iránt, karolja föl a kassai pályaudvar kibővítésének eszméjét. A kamara csak most határozta el, hogy küldöttséget meneszt ez ügyben a kereskedelmi miniszterhez, s még jobb, hogy eddig várt az akcióval, mert egyrészt a kérdés most aktuális, másrészt Szalay mint főispán a város közönségét is könnyen megnyerheti az új indóház ügyének. Szalay László egyénisége nekünk a legjobb garancia arra, hogy ha valami az államvasuti beruházások összegéből juthat Kassának, akkor azt föltétlenül megszerzi a kassai új indóház létesítésére.

Rákóczi kassai sirja.

Fészkelődik a mérők-egylet.

Házal a törvényhatóságoknál.

A magyar mérnök- és építész-egylet, a Rákóczi és bujdosó társai hamvainak elhelyezése tárgyában a magyar kormányhoz intézett emlékiratát megküldötte a törvényhatóságoknak is, még pedig pártolás céljából.

Az emlékirat kijelenti, hogy a Magyar mérnök- és építész-egyletnek a hamvak elhelyezésének kérdéséről, annak módjáról, a temetést megelőző, ugyszólván utolsó napokig tudomása nem volt s hogy e kérdésben nem szólítottatott fel véleményadásra.

Az országos ünnepek közt végbe ment temetés, a hamvak elhelyezése és ezzel kapcsolatban az emlékmű terv-pályázat kihirdetése azonban nemcsak hogy felhívták figyelmüket e kérdésre, hanem egyenesen kötelességüké tették, hogy azzal foglalkozzanak. Ez az oka, hogy véleményükkel némileg elkésve lépnek a kormány elé.

Elmondják ezután, hogy a kassai dóm-kripta helyisége, ahol a hamvak elhelyezve vannak, szűk és alacsony, amely tavaszkor talajvízzel szokott megtelni. Megtörtént ez a múlt év őszén és meg fog történni a jelen év tavaszán is.

Azt javasolják tehát, hogy Rákóczi és bujdosó társainak hamvai a kassai volt jezsuita-templomban, mely most a jászvári

premontrei rend tulajdona, volnának monumentális környezetben elhelyezendők.

Azt hisszük, hogy bármely ambiciózus legyen is a mérnök-egylet, ez a terve sikerülni nem fog. Rákóczi hamvait a dómból senki emberhá elnem viheti, ha kell a polgárság védi meg a nagy fejedelmet a kegyelet sértés elől. De igenis hozzák fel a kriptából a föltötte levő Sz. István kápolnába s ott helyezték el a kuruc fejedelmet méltó, diszes emlékmű keretében, mindannyiunk lelki és szívbéli öröme, gyönyörűségére.

Az egri dalünnap.

A kassai dalegylet szerepe.

Az egri dalünnap előkészületei a munka első stádiumán túl vannak immár. Legutóbbi üléseikben az egyes bizottságok megállapították költségvetésüket s ennek nyomán az összes kiadásokat a központi bizottság 38.500 koronában irányozta elő. Tekintélyes összeg ez kétségtelenül, de egyuttal jelzi azon méreteket is, melyekben az egriek dalünnepe lefolyni fog. Másrészt azért is jó ismerni ezt összeget, hogy majdan, az ünnepek lezajlása után, a tényleges kiadásokkal való összehasonlításból tanulhassanak azok, kik a jövőben ilyenmü ünnepeket rendezni hivatva lesznek.

Az anyagi oldalon kívül más tekintetben is előrehaladtak már a rendezők. Az izléses plakát, mely egy egri művészember ecsetje alól került ki, már Budapesten van sokszorosítás céljából. E plakáton háttérben Eger főszékesegyháza látszik, míg elől egy dalárdának vezényel a karmester. Alul a város címere s a dal szimbóluma, míg a fölírás ez: „Országos dalünnap és Dobó-szoborleleplezés Egerben 1907. évi augusztus 15—19.” A plakát bizonyára meg fogja tenni a kellő hatást.

A Dobó-szobor Strobl Alajos műtermében elkészült s jelenleg öntésben van.

Fölmerült terv gyanánt harmadik motívumul az augusztusi ünnepekre az Egerben nyugvó két Árpádházi király emlékének megjelölése valamely táblával vagy oszloppal. A terv megindult megvalósulása útjára s így egygyel több lesz az indítóerő arra, hogy az egri ünnepekre minél számszabban jöjjenek.

A beisó tényezők teljes munkában vannak, hogy a vendégek majdan a lehető legjobban érezzék magukat. De a külső tényezők (értem a dalköröket) sem maradtak el. Eddig 45 dalkör jelentette be részvételét: 15 az első csoportban, 15 a másodikban, 7 a harmadikban óhajt versenyezni, míg 4 közreműködőül jelentkezett.

A versenyzők között lesz egy parasztdalárda is, a mezőkövesdi katolikus egyházi énekkar, mely sajátos palóc viselésével bizonyára föltűnést fog kelteni a dalkörök csoportjában.

Remélhetőleg az egri dalünnepen a kassai dalegylet is részi vesz, hogy egykor jóhírnevét visszaszerezze, ébrentartsa.

Árverés Bubics püspöknél

Mennyit érnek a műtárgyak?

E hónap 18-án érdekes árverés lesz a Dorotheumban. Bubics Zsigmond kassai megyéspüspök műtárgyainak elárverezése. A műtörténeket és műgyűjtőket már tegnap alkalmuk nyílt a négy nagy teremben elhelyezett tárgyakat megnézni és megcsúsdálni. Természetesen kisélejtezték a gyűjteményből a hamisításokat. A művészi szempontból kiválóbb tárgyak: Régi és modern mesterek képei közt egy Bernards Carbione (500 korona), egy Kornels Yansens Van Ceciën (5000 korona), egy Champagne (egy szent apáca képe), a tizenhatodik század egy florenci mesterének „Madonnája a gyermekkel” (1000 korona), egy Lampi (2000 kor.), Lenbach Ferenc „Egy kreolnő arc-képe” (5000 korona), egy Róbert és Gerard (mindegyik 800 korona), Flamand mester (2000 korona), a francia és angol akvarell festők 35 színpompás akvarellje. Továbbá telemítendő két valódi brüsszeli csipkefodor (2000 korona egy-egy), Chigi Albani herceg két függönye a címerrel (1600 korona).

Az arany és ezüstművek legszebbike egy huszártársoly, zöld bársonyon a magyar címer a Szt. István koronával, 400 gyöngygyel kirakva, amelyeket Magyarországon hamisaknak mondtak és 150 koronára tartották, míg most a kikiáltási ár 8000 kor. Egy láncot és gyémántkeresztet 1000 koronára becsülték. Különösen értékes több korszort ezüstből (a 18. századból), amelyeknek kikiáltási ára 750, 900, 1000, 1200 korona. Serlegeket, poharakat és tálcákat 500—700 koronáért kínálnak. Egy remek emailozott játékdobozért bizonyára nagy lesz a verseny. Két bronz kentaur (olasz munka) 1500—1500 korona, egy csillagászati, toronyszerű óra 1200, egy luszter (a 17. századból) 1500 korona. Nagyon gazdag a gyűjtemény európai és keleti porcellánokban. A fayenceok és majolikák közt két olasz diszváza említendő meg a 15. századból. Műbutorokban gazdag a gyűjtemény köztük egy szekrény a 18. századból (300 korona), egy kabinszekrény gazdag díszítéssel (2500 korona), egy másik ébenfából, madarakkal, virágokkal, florenci, olasz munka (8000 korona), egy gazdagon bronozott szekrény (500 korona).

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

— Fővárosi tudósítónk telefon jelentése. —

Képviselőház ülése.

(Bizalmatlansági indítvány Rakovszky ellen. — Nemzetiségek a tanítói javaslat ellen.)

Budapest, márc. 12.

A képviselőház mai ülésén Justh Gy. elnökölt.

A jegyzőkönyv hitelesítése után felolvastatták az indítvány könyvet, melyben Hodzsa Milán a következő indítványt jegyezte be:

Mondja ki a Ház, hogy Rakovszky al-elnökkel szemben bizalommal nem viseltetik. Az indítvány megokolását Hodzsa saját kivánságára április 22-ére halasztották el.

Ezután áttértek a napirendre, a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Vlád Aurél a javaslatot nem fogadja el. Hibáztatja, hogy a nemzetiségek nyelvét nem engedik érvényesülni.

Hodzsa Milán: A papok az állami iskolákban érvényesítik a befolyásukat, hogy magyarosítsanak.

Az iskolában nem szabad magyarosítani, bízzák azt a beolvasztási politikára. Ő a maga részéről a leghatározottabban küz-

deni fog az iskolában leendő magyarosítása ellen.

Olay Lajos: Ez a disznó megtanult magyarul, de a népet nem engedi tanulni. Eljenzés.

Hodzsa Milán: A kis számu zsidóságot sikerült beolvasztani, de a 8 millió nemzetiségivel ez nem fog menni.

Elnök kéri a szónokot, hogy maradjon a tárgynál, különben kénytelen lesz tőle megvonni a szót.

Hodzsa Milán: Az erőszakos magyarosítás az iskolában sem fog célhoz vezetni. A javaslatot nem fogadja el.

Hodzsa beszéde után elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után

Maniu Gyula szemére veti a kormánynak, hogy a nemzetiségi törvényt nem hajtja végre. A magyarosítás ellen küzdeni fog.

Goldis László és Suciú Gyula élállnak a szótól, mire elnök a vitát bezárja.

Áttértek az

interpellációkra.

Bánffy Dezső báró kérdezi a miniszterelnököt, hogy van-e tudomása arról, hogy Ausztriában mozgalom indult meg a Gemmtmonarchie érdekében s hogy Ausseben e tárgyban népgyűlés is volt, melyben a mozgalom teljes programját kifejtették.

Ez a mozgalom sérti a magyar állami önállóságot. Kérdi a miniszterelnököt, hogy hajlandó-e ez ellen valamit tenni.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy nem tulajdonít a dolognak semmiféle fontosságot, mert biztosan tudja, hogy az osztrák kormány nem ludas a dologban.

Bánffy, Wekerle kijelentését tudomásul veszi, bár a válasz nem elégíti ki.

A Ház a választ tudomásul vette.

Az ülés vége délután fél 3 órakor.

UJDONSÁGOK.

— Közigazgatási ülés. Kassa város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor Szalay László főispán elnöklete alatt rendes havi ülést tart.

Elbujdosott kassai diák. E hó 11-én estefele eltávozott a Nagyludmány-utca 13. szám alatt birt lakásából Lukács Oszkár felsőipariszkolai I. oszt. növendék s lakásán egy ceruzával írott levelet hagyott hátra szállásadója részére, a melyben jelzi, hogy világgá megy, ne keressék és ne felt-sék őt. Vigasztalják meg ellenben Abauj-hután lakó szüleit, ha azok tudomást szereznek a dologról. E levélkében tettének okát Lukács elhallgatta. A szállásadó a fiú eltűnéséről értesítette a diák szüleit. A kétségbeesett apa tegnap a rendőrségnél járt s könyörgött segítsenek neki fiát megtalálni. A rendőrség Lukács Oszkárt most körözteti. A szállásadó állítása szerint eltűnésekor a rajta levő ruhán kívül csupán egy szürke havelokot és egy pár új cipőt vitt magával Lukács, pénze pedig 1 koronánál alig volt több. Az apa nem tudja fia eltűnésének okát adni. Talán mert gyöngébben tanult, mint azelőtt, az keserithette el.

— Elfogott kassai tolvajbando. Tegnap este a rendőrőrzárát elfogott néhány csavargót, akik bár ide valók, állandó lakásuk van, még is csavargó életet élnek s apró lopásokkal szerzik meg az életfentartáshoz szükségeseket. Lakásukra ritkán mennek s mivel a bíróság is csak az esetben vonhatja felelőségre e csavargókat, ha a rendőrség őket tetten éri, nehéz dolgot adnak a közbiztonság óreinek. A tegnap esti fogás a banda tagjait, a kik közül öt hurokra került, jó időre hűvösre teszi. A csavargók az állomáson levő Korach-féle szénraktárban manipuláltak. Már 2 zsákra való köszenük volt, mikor a rendőrség rajtuk ütött s a széntolvajokat elfogta. A szenet a rendőrség elkobozta, a csavargó tolvajokat pedig, névszerint Bodnár József, Virág Já-

nos, Szatvar János, Szilvai Mihály és Macejko József, akiknek életkora 13 és 16 év között váltakozik — elfogta. Érdekes, hogy ezek közül a három első, a bíróság már körözi, mert nekik az idezés nem volt kézbesíthető. A letartóztatott csavargók be-mondták társaik nevét is. De nem sokat használ, mert csavargásért, mint kassai illetőségűek meg nem büntethetők. Várni kell a tegnapihoz hasonló alkalomra, míg lopáson rajta csiphetők lesznek. Különös, hogy van Kassán javítóintézetünk s ezeket a csavargókat oda juttatni nem lehet, mert az oda szállításnak ezer és egy akadálya van.

— Akiknek nics hajlékuk! Tegnap éjjel az ügyeletes rendőrtisztviselő előtt egymásután 5 ember jelentkezett, kik teljesen elhagyatottan, pénz és hitel hiányában az utcán kényszerültek volna hálni s arra kérték a rendőrtisztviselőt, adna nekik szállást éjszakára a városi fogházban. A jelentkezők közül három kényszer-utlevélet is kért, hogy hazatérhessen. A szomorú csapat tagjai voltak: Russó D. Giovanni olasz bányamunkás, Lengyel Elemér sátoraljújhelyi suhanc, Spissák Nándor, özv. Filyó Jánosné kassai lakosok és Viszokai István, aki csavargás miatt Kassáról ki van tiltva.

— Megbokrosodott lovak. Ma délelőtt Bernáth István szepsii parasztagzda egy főutcai üzlet előtt őrizetlen hagyta szekerét és két lovát. A lovak a közúti vasut mozdonyától megriadtak s eszeveszett rohanásnak indultak a szekérrel. Szerencsére a megvadult állatok emberben kárt nem okoztak, csupán a szekeret törték össze.

— A bánya halottja. E hó 8-án Heller Lajos bodrogkereszturi kőbánya tulajdonos bányájában nagymérvű kőomlás történt, mely Zboray János munkást maga alá temette. Mire társai segítségére érkeztek s a kőhalmazból kiszabadították, a szerencsétlen már halott volt. A sátoraljújhelyi ügyészség a vizsgálatot megindította.

— Tót bank Zsolnán. Zsolnáról jelentik: Határozottan megcáfolják azt a hirt, a mely szerint Zsolnán tót bank alapítatnék. A bankalapítás terve megfelel a valóságnak, de ez a fejlődésnek indult város közszükségletének szolgál és alapítói két vármegye magyar társadalmának ismert alakjai, nem pedig pánszlávok.

Az anya gyermekével együtt megfagyott. Felsőrépás körül március hó 10-én délután nagy hóvihár dühöngött. Egy asszony nyolcéves leányával a község felé igyekezett, hogy ott munkában levő leányát a szolgálatból kiváltsa. A nagy vihar azonban oly elemi erővel dühöngött, hogy a szegény asszony képtelen volt előre jutni. Letült egy fa tövébe pihenni, — hogy soha többé fel ne keljen. Az anya gyermekével együtt megfagyott. Felsőrépási asszonyok tegnap találtak reá az egymást szorosan átölelve tartó holttestekre.

— Lányi darabont könyvet ír. Érdekes pokoli munka készülődéséről beszélnek már hetek óta politikai körökben. Arról van szó, hogy a darabont kormány volt igazságügyminisztere, Lányi Bertalan, egy politikai munka kiadását tervezi, amely részletesen fog foglalkozni a Fejérváry kormány működésével. — Ennek a kinevezését és ténykedéseit igazolni akarja Lányi Bertalan s e célból nemcsak politikai, de közjogi szempontból is meg akarja világítani a Fejérváry-kormány kineveztetésének okát, célját és egész programját. A humbug ez újabb szülőtte elé érdeklődéssel néz a politikai világ.

— Megbüntetett leánykereskedő. Sátoraljújhelyről táviratozzák: A sátoraljújhelyi rendőrkapitány Krosznowsky Jánosné azért, mert 2 leányt eladás céljából Bécsbe akart szállítani és ott nyilvános helyre juttatni, egy hónapi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Facsusztatók és erdőőrök. Zsolnáról írják: Chiba Béla erdőőr a Hahn uradalomban e hó 5-én, mikor hazafelé tartott,

több falubeli emberrel találkozott, kik fát csuszattak a völgybe. Kettőt megszólított és elvette tőlük a fejszét, a harmadik pedig, Uhlyárik Mihály zebényi lakos vonakodott fejszét átadni, mert — ugymond — a fa nem az uradalmi erdőből való. Chiba erdőőr erélyesen felszólította a parasztot, hogy menjen vissza husz lépésnyire és ott tegye le a fát és a kötelet. Uhlyárik néhány lépésnyire ment, de visszafordult és azzal a fenyegetéssel, hogy: Talán azt hiszed, hogy nincs erőm veled megbirkózni, az erdőőrnek rontott. Az erdőőr látva a veszélyt, a töltött fegyvert felhuzta és védekező állásba helyezkedett. Uhlyárik ki felesége láttára vérszemet kapott, balkezevel megragadta a puská csövét és jobbkezevel a fejszét akarta az erdőőrré sújtani, mire az erdőőr lerántotta a ravaszt. A golyó Uhlyárik baloldalaiba furdódott. Az erdőőr maga jelentkezett a csendőrségnél.

— A családirtó. Dresdából írja tudósítónk: Wilsdorf királyi főerdőkerülő tegnap éjjel a feleségét, három fiát és két leányát meggyilkolta, azután a fegyvert önmaga ellen fordította és öngyilkos lett. A borzalmas gyilkosság okát szerencsétlen családi életben és anyagi zavarokban keresik. A gyilkosság részletei a következők: Wilsdorf erdőkerülőt néhány évvel ezelőtt nyugdíjazták. Azóta csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudta családját tisztességesen eltartani. A pénzvarok nőtön-nőttek. Az erdősz elhatározta, hogy valami uton-módon véget vet az izzószonyatos nyomornak, amelyben ő és családja éltek. Szombat óta a szomszédok nem látták az erdőkerülő családját. Tegnap aztán rendőrt küldtek, aki betörte az ajtót és irtózatot látvány tárult eléjük. A küszöbön az erdősz 22 éves legidősebb leánya feküdt vérbefagyva; még volt élet benne s a kórházba vitték. Az ágyban az anya holttestére akadtak. A halálos lövés a homlokán érte. Először a híveset gyilkolta meg Wilsdorf. Erre ébredt a legidősebb leány, akivel, — mint a nyomok mutatják — kemény küzdelme volt. Mikor a leánnyal is végzett, a másik szobában négy kis gyermeket gyilkolta meg. Azután lefeküdt a véres díványra és szíven lötte magát. Nyomban kiszenvedett.

— Amerikai tótok forradalmi gyűlése. A Bevándorló című amerikai magyar lapban olvassuk a következőket: Az Amerikába szakadt tótajku magyaroknak „vezérei” már nem igen fének meg a bőrükben. Nagyképűsködésükben nem ismernek határt. Hanem az itteni nagykövetségnek talán mégis az volna a kötelessége, hogy hárt szabjon nekik. Hengelmüller nagykövet ügyet sem vetett az Orbach-féle magyarellenes rópiratra, ügyet sem vett a klevelandi tót népgyűlésre és ügyet sem vett a tótok ama népgyűlésére, amelyet pénteken tartottak meg New Yorkban. E gyűlésen elfogadott határozati javaslatok, amelyek a magyarországi tótokat nyílt lázadásra szólítják fel Magyarország ellen, eljutottak minden amerikai lapba, csak a nagykövet fülehez nem jutottak el. A pénteki tót népgyűlésen valami Bielek nevű tót újságíró hosszasan beszélt azokról az „égbekiáltó elnyomásokról”, amelyeknek a tótok, „akik inkább válnak khinaiakká, mint magyarokká”, Magyarországon ki vannak téve. Beszéltek sokan s mindegyikük csak úgy áradozott a magyargyűlölettel. Végre egy Slabey dr. nevű magyar orvos, aki tudtunkkal magyar egyetemekbe is eljár, menydörgött Magyarországgal ellen s az ő indítványára határozták el, hogy „ezentul nemcsak erkölcsileg fogják támogatni szerencsétlen tót testvéreiket, akiknek most már fegyvereket, ágyukat fognak küldeni, hogy felfegyverkezve szembeállhassanak lelketlen magyar elnyomóikkal.” Ez a határozati javaslat bejárta az egész angol sajtót.

Színház, művészet.

Heti műsor.

Szerda, páros bérlet: Coulisset ur, (vigjáték.)
Csütörtök, páratlan bérlet: A zsidó honvéd.

Péntek, bérletszünet: március 15-iki diszlocádásul: Rákóczi, daljáték-premier, 8 felvonásban. Irta Bakonyi Károly, zenéjét Endrődi Sándor és Pásztor Árpád verseire szerette Kacsóh Pongrácz.

Szombat, páros bérlet, Rákóczi (daljáték.)

Vasárnap, délután Arany ember, este bérletszünetben, Rákóczi (daljáték)

Hétfő, páratlan bérlet: Rákóczi.

A Vig özvegy 15-ször.

Ováció Kállai Lujzának.

A „Napló” győztesének ünneplése.

A „Vig özvegy” tegnapi előadása kettős jubileum volt. Az igazgató is annak hirdette, mert a 15-ös szám jubiláris forduló, és a közönség is annak tekintette, mert kedvence Kállai Lujza játszta a címszerepet, mely alkalommal a primadonnaverseny győzelmi pálmáját nyújtották át neki. A Kállai Lujza győzelme pedig a közönség szívében gyökerezik, az ő sikerei a közönség szeretetéből táplálkoznak, tehát sikerei is, ez a győzelme is jól megérdemelt elismerés a közönség részéről, mely igaz értéke szerint szokta megbecsülni a tiszta és ideális művészetet. Az ezerfeji és kétannyi szemű szigorú bírót: a közönséget nem lehet megvesztegetni, hacsak nem lopózik be valaki a szívébe és nem lehet ítéletétől eltántorítani, míg az szilárd meggyőződését képezi. Ebben az általános törvényben bírja a Kállai Lujza győzelme és tegnapi ünneplése a való értékét.

A színház képe már jóval az előadás előtt is egészen más volt, mint különben. Az esteli pénztár előtt a szó legszorosabb értelmében szorongott a közönség, de legnagyobbreszt hiába, mert a földszinti ülőhelyek már 2 nappal azelőtt keltek el, a páholyok és az erkélyek nagyrésze szintúgy.

Bent a nézőtérben egy sor pótiszékekkel toldották meg az ülőhelyeket, a zsölyék két oldalán is több pótiszéket helyeztek el, de mindez kevésnek bizonyult a közönség nagy érdeklődésével szemben. A földszinti közönség nagy része az erkélyre sőt a karzatra is felszorult és onnan nézte végig az előadást.

A zenekar is szokotlan képet nyújtott az ott elhelyezett sok ezüst ajándék és virágerdő által. A közönség, mely a színházat zsúfolásig megtöltötte, türelmetlenül várta a győztes primadonna beléptét. Végre elhangzott az előzene, felgördült a függöny és megkezdtek az előadást. Pár perc múlva a művésznő jelenése következett. A színpadon a szereplők sorfalat állanak és az előirt várakozással néznek a színpalak mögé. A zenekar rákezd a belépőre és megjelenik az ünneplő Vig özvegy. A közönség zajos tapsal fogadja, a zenekar megáll és percekig tartó éljenzés és taps közepette nyújtják fel a művésznőnek a győzelmi ajándéktárgyakat és virágkosarakat. Az első sorokból és páholyokból virágosó hull a színpadra, a gr. Zichy Károly proscenium páholyából számos ibolyacsokor repül a művésznő felé, ki meghatottan és meglepetten áll az ünneplés közepette és halásan hajlong a közönség felé.

A tapsvihar megszüntével juthatott csak hozzá a művésznő, hogy belépőjét elnekelje. Az első felvonás után ismét virágajándékot kap és ettől fogva egész estén át lelkes ünneplés középpontja volt.

Partnere, Pápai Lajos két hatalmas babérkoszorút kapott a közönségtől. Az ünnepléséből, mint jubilánsnak, neki is tekintélyes rész jutott. Meg is érdemelte. Jókedvtien, ambícióval játszott. Amit el nem mondhatunk Faragó Ödönről, aki a saison legnagyobb nézőpublikumát valósággal negligálta. Ugyan mi fájhatott a színész urnak?! (Az ünneplő Kállai Lujzának az est

bizonyára legkedvesebb emlékei közé fog tartozni, s a közönség nemkülönbön szívesen fog mindenkor Kállai Lujzáról megemlékezni.)

REGÉNY.

Orth János regénye.

Irta: Hawthorne Julian. Amerikai angolból fordította: Hegedűs Pál.

5

A szikla, mint mondtam, ott, ahol az ösvény megszakadt, hirtelen kanyarodott; de a sziklában merőleges hasadék volt, melynek másik oldala vele szemközt, mint egy két méternyire kidomborodott.

A mint szeméi a szemközti ponton nyugodtak, először vette észre, hogy keskeny palló volt ott, melyen lábnyomokra való kopás látszott. Es ekkor agyában megvillant a rejtély megoldása. Hogy utját folytathassa, az ösvény végéről, ahol ült, csak a tulsó oldalra, a pallóhoz kellett ugrania. Ha ott lesz, bizonyosan megtalálja az ösvény folytatását.

Igen, ebben nem lehet a legcsekélyebb kétség. Zavarba csak a biztos halált jelentő, két méter széles hasadékon való átugrás ejtette. Sima földön az olyan embernek, aminő Standish volt, két métert ugrani alól helyből, gyerekjáték volt: sokszor kétszer akkorát is ugrott. Ezt az ugrást azonban a körülmények tették rettenetessé. Ha az egyensúlyt elveszti, ha a szemé megcsalja, ha nem éri el a szikla tulsó szélét, akkor Standish Johnnak befőlegzett. Es kényelmelenségét még a puskája is tokozta. Ezen kívül akár ugrik biztosan, akár nem, mégis halálos ugrás lesz, mert bármit mondjon, egy csapat rabló leselkedhetik utána, hogy megölje. A terv nem volt kecségető.

De a dolognak volt másik oldala is.

Ugyan, mit keresnének rablók ilyen helyen? Dél-Kaliforniában vagy a mexikói parton nem volt semmi elrabolni való. Rablókra kevesebb haszonnal járó vidéket keresve se lehetne találni az egész föld hátán. Ez igaz — gondolta magában Standish — de hát akkor mit csinált itt az a két gazember, akik a sziklán egymást az előbb elpusztították? Ennek a kérdésnek sokféle megoldása lehet, de magában nem bizonyított semmit. Másrészt itt van a két szerelmes — az éneklő Miranda és Ferdinánd — akiknek a jelenlétét a rablókval nem lehet megmagyarázni. De hát általában hogyan fejthető meg a jelenlétük?

Mentől tovább gondolkodott, annál inkább meggyőződött, hogy ez életének a legnagyobb rejtélye.

Ez pedig nagy dolog volt.

— De sebj! Megfejttem! Előre! — mondá magában és semmivel sem törődve, minden erejét összeszedte és hirtelen átugrott. Más baja nem történt, mint hogy hasra vágódott. De nagyon meg volt elégedve magával, mert egész életében azt tartotta, hogy ha az ember valamit szeretne megtenni, hát tegye meg és ha már foglalkozik vele, ne töprengjen.

Mindamellett volt egy pillanata, nevezetesen ugrás közben, mikor sokféle gondolat kergetődzött az agyában.

Ekkor, anélkül, hogy hátranézett volna, a szemközti, alacsony sziklalejtőn fölmászott és néhány méter átmérőjű üreget pillantott meg a sziklában. Bizonyosnak látszott, hogy barlangbejárat. A szikla mészkőből volt, aminőt Nyugat-Indiában, Jamaikában és San Domingóban gyakran látott és barlangok oly szabályszerűen fordultak elő benne, akár a szivacsban a likacsok.

(Folyt. köv.)

1000 korona

tiszteletdíjat adok annak, ki egy művelt fiatalembernek állandó irodatiszti, írásközi vagy hasonló állást szerez. Jelenleg felmondatlan állásban van. Csak komoly ajánlatot kérek

M. N. 30. alatt a kiadóhivatalba.

Pályázati hirdetés.

A Kassai Munkásbetegsegélyző Egylet-nél egy 480 korona évi fizetéssel és természetbeni lakással egybekötött

betegellenőri és házmesteri állás

betöltése iránt ezennel pályázat hirdetik.

Ezen állás elnyeréséhez magyar és tót nyelv teljes ismerete, valamint a magyar írás és olvasás okvetlenül szükséges.

Pályázni kívánók ezennel felszólítanak, hogy az életkort is feltüntetve, sajátkezűleg írt kérvényüket 1907. évi március hó 25-ig az egylet elnökéhez (lakik Tatár-utca 10.) lehetőleg a délelőtti órákban benyújtsák.

Kassa, 1907. évi március hó 11-én.

Frankovszky István

egyl. elnök.

Eladó

lakásberendezés.

Elköltözés miatt egy jókarban levő szalon-, iroda-, ebédlő- és hálószoba berendezés olcsón eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi $3\frac{1}{2}$ százalékkal helyezett betétek kamatlábát 1. hó 1-től

4 SZÁZALÉKRA EMELTÜK

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli. Kassa, 1906. november 2.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kiadó: Muranyi József.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheres-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

FŐRAKTÁR:
ADRIANYI ÉS MARKÓ vaskereskedése
Kassa, fő-utca 1. szám

Szerencsém van a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az előnyösen ismert

Nagyszebeni általános Takarékpénztár

képviselőt — Felsőmagyarország egész területére — a mai napon átvettem és kérem, hogy jelzálogkölesön és záloglevelek elhelyezési ügyekben egyenesen hozzám, bizalommal fordulni méltóztassanak. Az intézet kölcsönöket a legméltányosabban bonyolítja, a kölcsönkérés által előidézendő becslésért sem előtte, sem utána költséget nem számít.

Az intézet építkezési kölcsönöket is nyújt, mely az építető közönség nagy előnyére szolgál.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Rischák Lajos

Kassa, Flórián-u. 14.

a Nagyszebeni általános takarékp. képviselője.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

4%-kal

a legelőnyösebb visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adtatnak.**

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA